

ENKÄTUNDERSÖKNING

LÖVHOLMEN - GÖR DIN RÖST HÖRD

Undersökningen initierades och utformades av Färgfabriken, inom ramen för projektet "Nätverk för kulturdriven stadsutveckling", med stöd från Kultuförvaltningen Stockholms stad, våren och sommaren 2019.

BAKGRUND

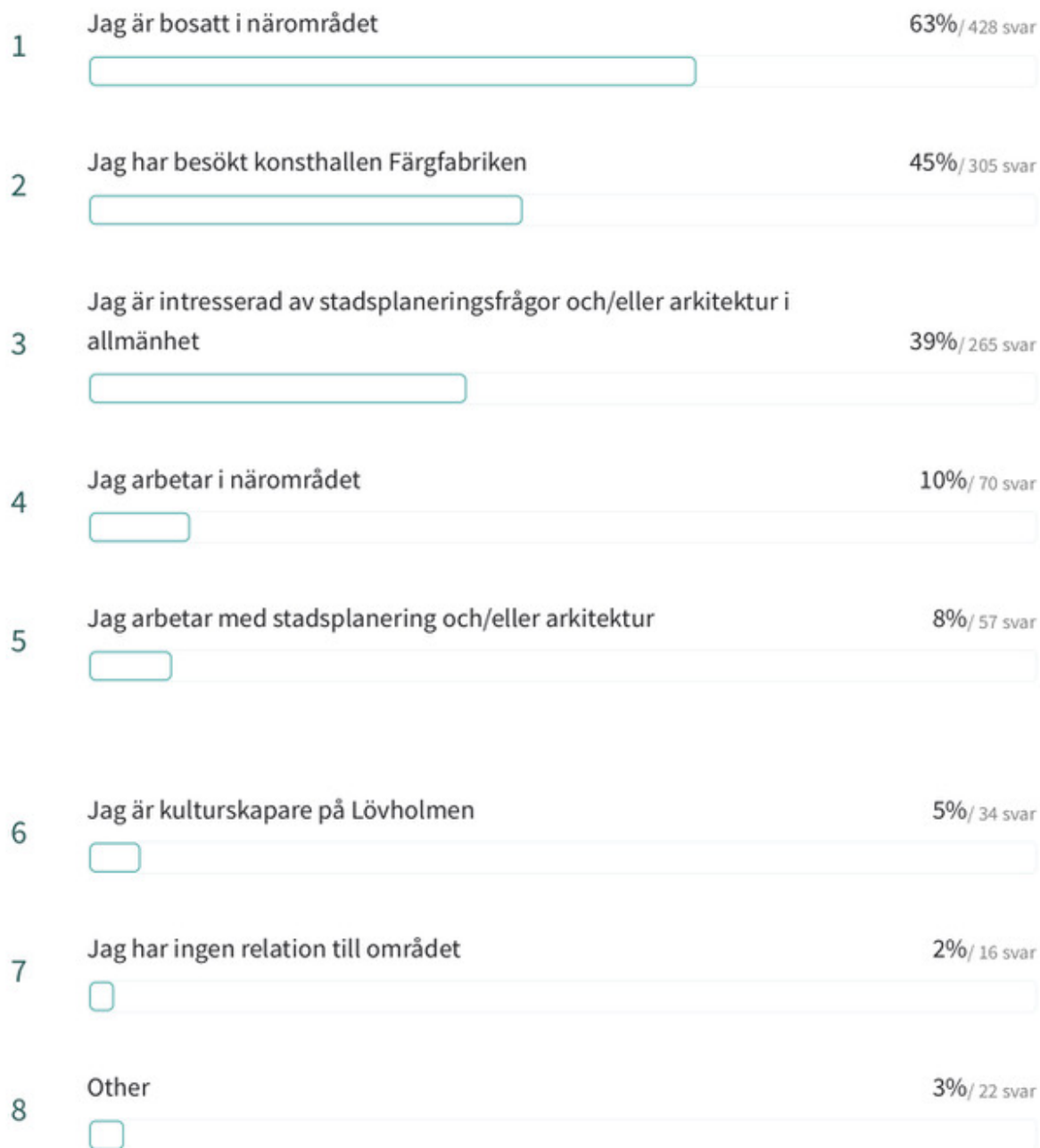
Färgfabriken är en konsthall som ligger mitt på Lövholmen och som jobbar med frågor om konst, arkitektur och stadsutveckling. Konsthallen är den enda av dagens verksamheter som planeras vara kvar på området efter det att planerna för ett nytt bostadsområde satts i verket. Färgfabriken arbetar med skapa engagemang kring platsen, fördjupa och bredda stadsbyggnadsdiskussionen samt samla och förmedla idéer för hur ett framtida Lövholmen skulle kunna vara.

ENKÄTEN

- 617 personer besvarade enkäten
- Enkäten hade 762 unika besökare och 943 totala besök
- 88,1% av besökarna färdigställde enkäten
- Nästan hälften av de som svarade var 26-40 år och de flesta var bosatta i närområdet.
- Ta del av resultaten online här:
<https://fargfabriken.se/sv/arkiv/item/1444-enkat-om-lovholmens-framtid>

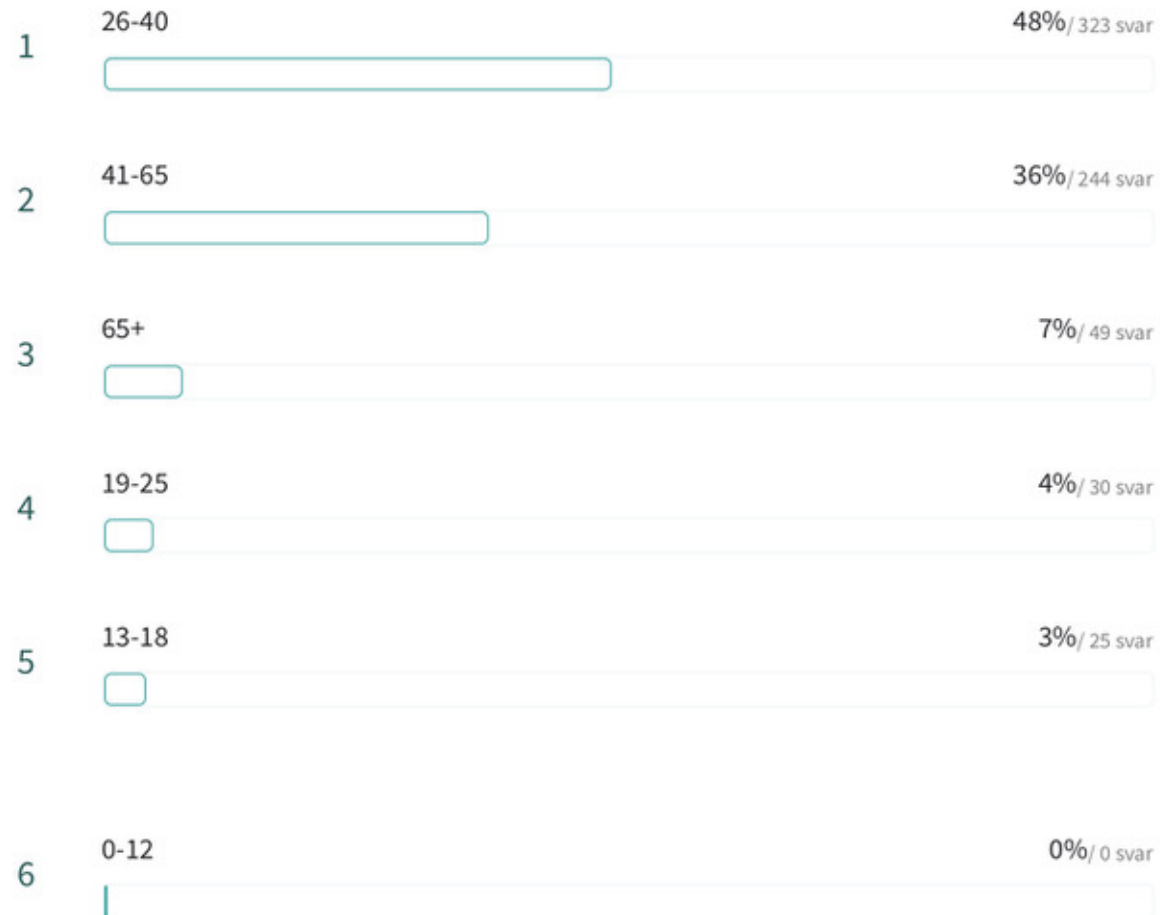
Först vill vi gärna veta vad din relation till Lövholmen är.

671 av 671 människor besvarade denna fråga

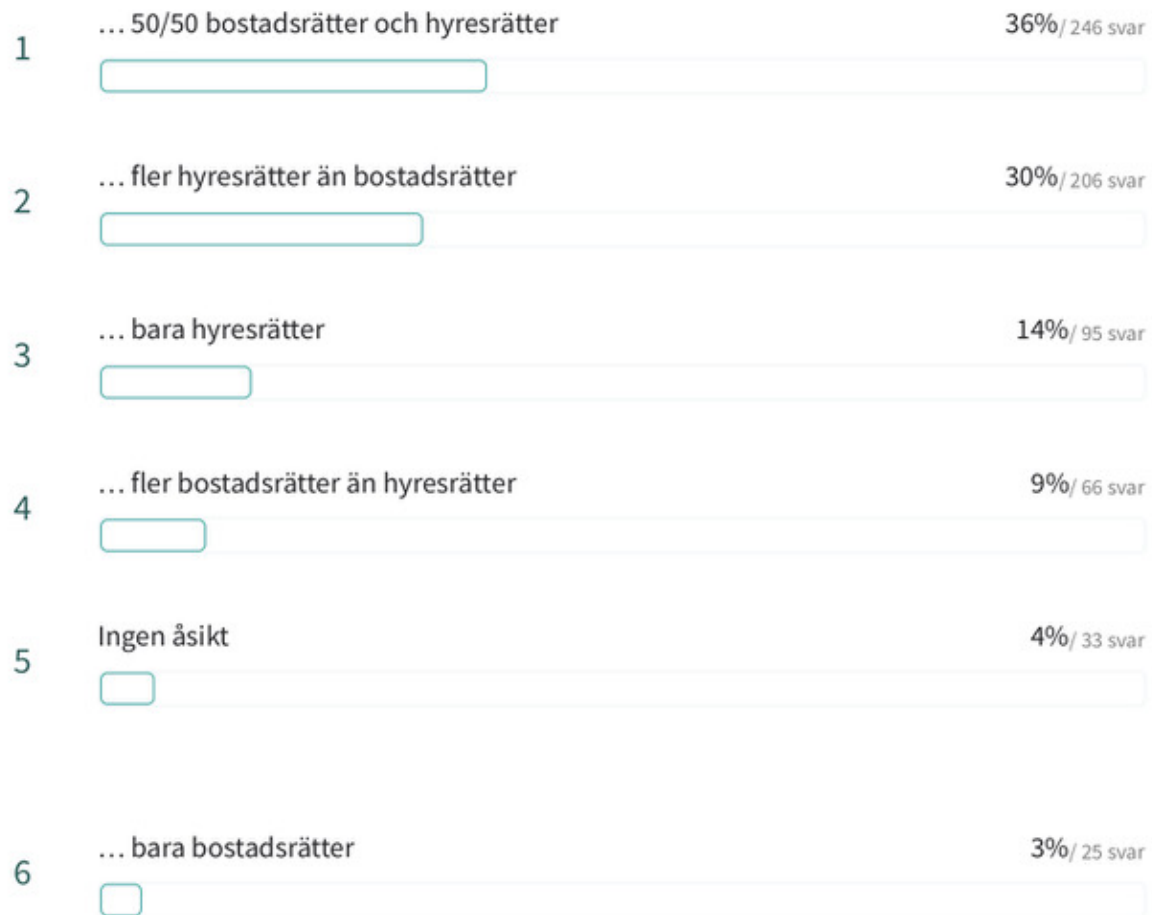
Hur gammal är du?

671 av 671 människor besvarade denna fråga

På Lövholmen tycker jag att det borde byggas...

671 av 671 människor besvarade denna fråga

Byggnader, bild: Elise Dosterloo Kij Leuven

Är det viktigt att äldre byggnader på Lövholmen finns kvar?

670 av 671 människor besvarade denna fråga

- 1 Bevara allt som går, restaurera och lägg till byggnader i mellanrummen 59% / 399 svar
- 2 Behåll några utvalda byggnader och riv resten 37% / 252 svar
- 3 Riv allt och börja om på nytt 1% / 10 svar
- 4 Ingen åsikt 1% / 7 svar

Lövholmens kulturhistoriska identitet då? Hur tycker du att den borde förvaltas?

669 av 671 människor besvarade denna fråga

1	Restaurera några äldre byggnader	45% / 301 svar
2	Se till att vissa historiska delar av Lövholmen är tydliga från vattensidan, om man exempelvis tittar från Reimersholme	24% / 165 svar
3	Visa spår av historien i nybyggd arkitektur	24% / 162 svar
4	Det behövs inte, blicka framåt istället	2% / 14 svar
5	Ingen åsikt	1% / 10 svar
6	Other	2% / 17 svar

Tycker du att det borde byggas höghus på Lövholmen (alltså byggnader med minst 7 våningar)?

671 av 671 människor besvarade denna fråga

- 1 Nej! Behåll den lägre silhuetten som dominerar i Stockholms innerstad 45%/ 307 svar
- 2 Både och, det behövs variation 26%/ 175 svar
- 3 Ja! Höghus är ett bra sätt att tillgodose Stockholms bostadsbehov 17%/ 117 svar
- 4 Absolut - men inte nära vattnet 8%/ 57 svar
- 5 Ingen åsikt 2%/ 15 svar

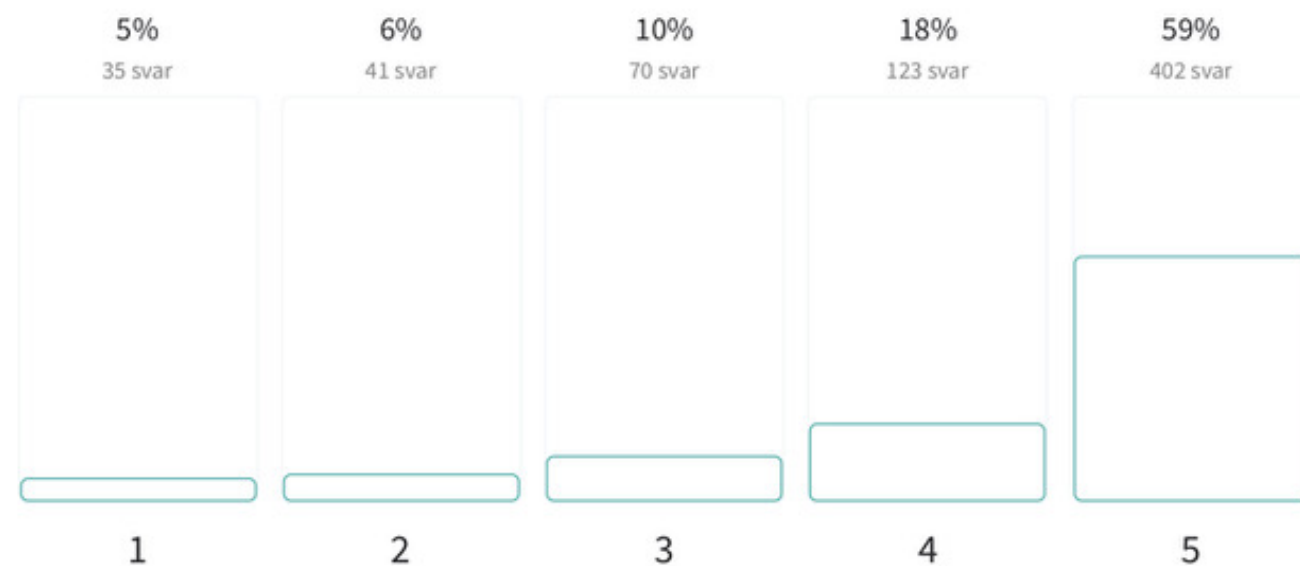
Hur viktigt tycker du att det är med kulturskapande på Lövholmen, i form av exempelvis ateljéer?

1: Inte viktigt alls

5: Väldigt viktigt

671 av 671 människor besvarade denna fråga

4.2 Medelbetyg

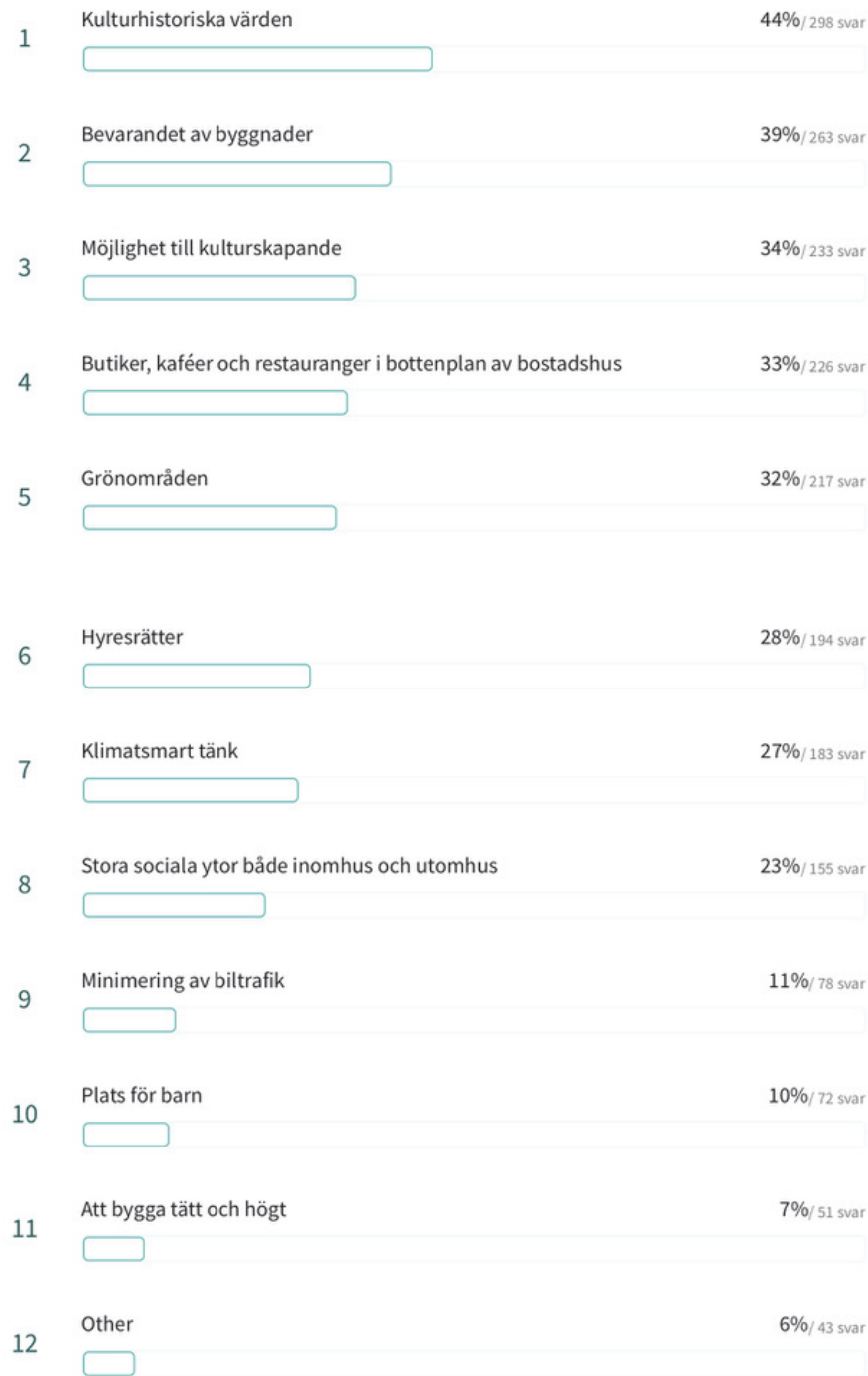
Hur ska vi samsas om de allmänna utemiljöerna på Lövholmen?

671 av 671 människor besvarade denna fråga

- 1 Det går inte att kompromissa med barns utemiljö, planera för större förskolegårdar 44%/ 296 svar
- 2 Det är okej att gårdarna är mindre än rekommenderat, men planera för fler eller större allmänna grönområden 39%/ 266 svar
- 3 Storleken på förskolegårdar och grönområden måste kompromissas med för att bygga fler bostäder 11%/ 80 svar
- 4 Ingen åsikt 4%/ 29 svar

Vad är det viktigaste för dig i planen för Lövholmen?

671 av 671 människor besvarade denna fråga

ETT URVAL CITAT FRÅN ÖPPNA FRÅGOR

"Cementas silor skulle kunna bli schyssta lägenheter!"

"Akut skolbrist i området. Bygg en skola!!"

"Lövholmen är unik med sin miljö och sina verksamheter. Bygg vidare och utveckla det. Stockholm behöver fler bostäder, men det behöver verkligen inte ännu en trist bostadsstadsdel."

"Låt framtidens Lövholmen bli känt för kulturen och skolorna."

"Jätteviktigt med plats för grönområden och rekreation!"

"Allmän tillgång till strandområdet."

"Bygg med själ och värme för alla plånböcker."

"Skapa trivsamma ytor för umgänge utan konsumtionstvång."

"Bygg inte 'gated communities'."

"Glöm ej bort att även planera för skolor och fritidsytor (ex fotbollsplan, parkourträning) för barn äldre än 4-5 år. Ofta byggs förskolor och lekplatser för små barn men äldre barn glöms bort."

"Bygg inte fula fyrkantiga lådor utan anpassa nya byggnader till befintliga. Skapa gröna ytor och tillgängliga kajer med sociala mötesplatser. Kom igång nu!"

"Om Stockholm, och i det här fallet ägarna av fastigheterna på Lövholmen, tycker att konst och kultur är viktigt, så finns det ingen viktigare förutsättning för en konstnär att utvecklas och hitta rätt, än i en tillgänglig ateljé med rimlig hyra. I stort sett alla ateljéföreningar jag känner till, Plattform, Färgkontoret, Wip, Gustavsberg, Turbinen mfl. håller på att stängas ned, då fastighetsägare vill omvandla dem till bostäder och kontor."

"Jag är övertygad om att Stockholm i det långa loppet kommer förlora sina konstnärer till andra städer i Sverige och Europa, då förutsättningarna för att arbeta ansträngs och minskar i snabb takt. Lövholmen har under de två senaste decennierna varit en liten oas mitt i staden, och jag och andra kulturarbetare har haft stor glädje av det."

"Bygga bostadsrätter kan man göra alltid och på bättre platser än mitt i stan. Den här chansen får Stockholm bara en gång. Att bevara nåt som har dom bästa grundförutsättningen för att bygga upp nåt till alla!!!! För konstens utrymme. För barnen och alla andra som behöver blir inspirerade eller bara njuta av att va på en plats som är inte som resten av staden. Bevara renovera och bygg nytt mitt emellan allt!"

"Bygg för kulturens skull, för den gör oss verkligen rika!"

"Jag tycker att stadsutvecklare och byggherrar borde ta tillvara lokala kulturorganisationer som redan verkat på platsen länge. Lyssna på dem, boosta och bygga in dem i befintliga planer för att stärka lokala nätverk och öka områdets attraktionskraft."

"Jag hoppas att byggandet på Lövholmen inte bidrar till att gentrifiera Gröndal, dit människor i stor utsträckning flyttar för den genuina och idylliska småstadskänslan. Ett nytt lyxprojekt med bara bostadsrätter a la Liljeholmskajen eller Hammarbysjöstad vore katastrof."

"Se till att kulturaktörer är med i planeringen från början."

"Lövholmen är fantastiskt, en fristad från allt det polerade och perfekta."

"Det vore vansinnigt att bygga bort områdets historia av både konst och kulturskapande, och industrihistoria."

"Sätt Hägersten på kartan som stadsdelen som vågar jobba med hållbarhet och historia hand i hand."

"Gör Lövholmen till Stockholms första moderna reservat för kulturen. Arbetsplatser och hyresrätter för konstnärer och kulturarbetare i första hand. Och dessutom billiga. Tag kulturansvar som fastighetsägare, det som kommunen så enkelt släpper ifrån sig för att marknadsanpassa sig."

"Tillräckligt billiga ateljéer ger fastighetsägare stadiga, trygga och bra hyresgäster under evig tid. Och de kommer att gå till historien! I detta land har aldrig något liknande gjorts. Det kan få betydande effekter internationellt. De byggföretag som medverkar i detta kommer att skaffa sig en guldkant som heter duga."

"Än idag grämer vi oss fortfarande av den s.k "rivningsvågen" som tillät bl.a. Klarakvarteren att rivas. Min rädsla är att framtida generationer kommer blicka tillbaka och uppfatta den period som minst lika ansvarslös."

"Bygg inte högt längs vattenkanten."

"Ingen vill egentligen bo i ett sterilt nybyggt område men folk har inget val. Många nybyggda områden kommer man skämmas för i framtiden. Ingen själ, mörkt mellan husen och inget gammalt kvar."

"Detaljplaneprocessen är en demokratisk process. Viktigt att sprida är att närboende, sakägare, organisationer, myndigheter mm kan påverka genom att skicka in synpunkter under just samrådsperioden och granskningsperioden. Och har man inkommit med synpunkter har man sedan rätt att överklaga - i det fall man inte är nöjd med förslaget."

"Det är bra att området utvecklas och att förslumningen stoppas. Ser fram emot att det byggs bostäder där och en strandpromenad som blir tillgänglig."

"Tycker allmänt att det rivs alldeles för mycket och att man låter byggnader förfalla istället för att restaurera och bibehålla arkitektur och kultur."

"Viktigt med blandad bebyggelse."

"Behåll lite av det ruffiga. Berätta om Liljeholmens arbetarhistoria."

"inga "fräscha" nyfunkis/charterfunkishus med stora glasfönster och balkonger som liknar klumpiga cykelkorgar"

"Bygg innerstad på riktigt för en blandad målgrupp, främst yngre människor, och låt det väsnas, sticka ut, dofta, med mängder av lokaler i bottenplanen oavsett ekonomiskt underlag"

"Skapa gärna några större lokaler som är väl isolerade för kulturyttringar som musikklubbar för livespelningar, med lägre hyror".

SLUTSATSER

- De flesta vill ha varierad arkitektur, många sociala ytor och en stadsdel som känns levande.
- Det finns en rädsla för det "själlösa och tråkiga". Många vill inte ha ett "nytt Hammarby sjöstad eller Liljeholmskajen". Oro för att det ska bli opersonligt, skuggigt och tomt på sociala ytor.
- Höghus är en starkt symbolfråga, som av vissa associeras med vinstmaximering som inte tar stadstrivsel i beaktning, av andra ses som verktyg för nödvändig förtätning. Själva höghusen i sig är sällan det riktiga problemet för de svarande – utan snarare vad man associerar höghus till samt om de utformas i harmoni med platsen.
- Många reagerar på hur "hemskt" Lövholmen ser ut i nuläget, med hus som låtits förfalla och bli utsatta för vandalism.
- Många vill fortsatt möjliggöra kulturarbete på området.
- Många framhåller att det nu finns en fantastisk möjlighet att skapa en varierad stad. Lövholmens historia framhålls som viktig och de allra flesta vill att "andan" i Lövholmen ska leva kvar (både med kultur, byggnader och andra spår av historien). Engagemanget i bevarandet av byggnader framstår inte som ett rent nostalgivurmande eller bakåtsträvande. Man vill bevara byggnader i en önskan att skapa någonting nytt – en dynamisk stad förankrad i dåtid, nutid och framtid. Man är trött på hur staden byggts de senaste åren och vill se en förändring.
- "Ett levande området" prioriteras av en majoritet över att enbart skapa nya bostäder, även om de flesta förstår behovet av nya bostäder.